

1992: Tjóðbankin bjargar Sjóvinnubankanum:

Og landsstýrið fær harðar treytir

AFTURHVARV:

Danski tjóðbankin setur pening í Sjóvinnubankan, treytað av at landsstýrið fylgir eini fíggjarpolitiskari »stabiliseringsætlan«, sum skal gerast av útlendskum IMF-fíggjarserfrøðingum

Týsnáttina varð avtala gjørd millum landsstýrið og dansku stjórnina, sum inniber, at danski tjóðbankin skal tilføra Sjóvinnubankanum 500 milliónir. Treytin fyri

at hetta verður gjørt er, at landsstýrið skal fylgja eini fíggjarpolitiskari stabiliseringsætlan. Hendan ætlan skal gerast eftir altjóða reglum fyri eindurreising, og hon skal gerast innan fimm mánaðir.

Ætlanin skal gerast av óvildugum fíggjarserfrøðingum, sum verða læntir frá IMF altjóða gjaldoyrafelagskapinum.

Ein treytin er, at javnvág skal vera í fíggjarlógini fyri komandi ár. Landsstýrið skal eisini hjálpa til við eini nýmótansgerð av føroysku vinnulívlógini, herundir eisini banka, partafelags og grannskoðaralógini.

500 milliónir

Danski tjóðbankin skal læna Sjóvinnubankanum í fyrstu atløðu 300 milliónir krónur. Peningurin verður útskriv-

aður í vesklum upp á seks mánaðir. Upphæddin kann eftir avtalu millum ríkisstjórnina og tjóðbankan hækkað við 200 milliónum. Fyri hesum peningi verður veitt statsgaranti.

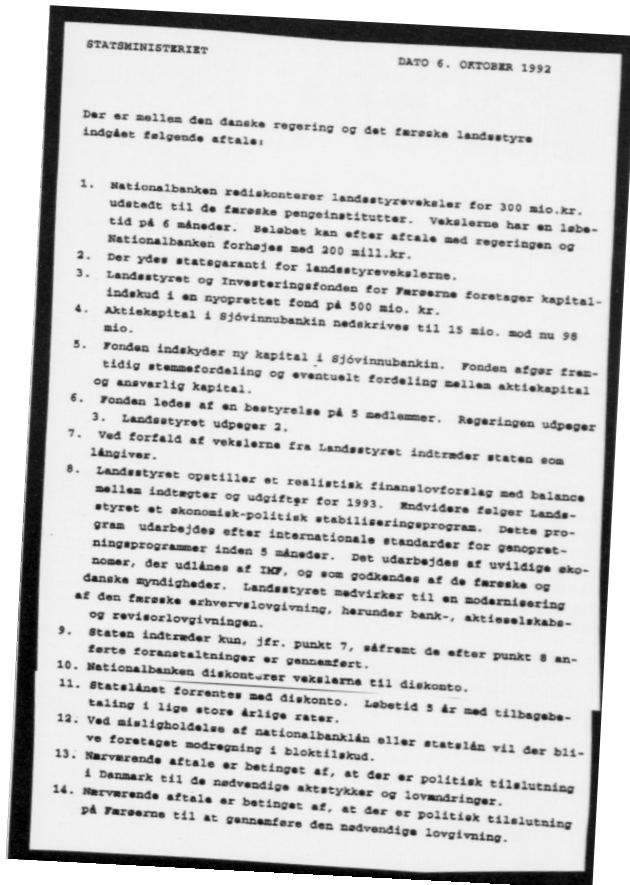
Peningurin verður settur í grunn. Hesin grunnur verður stýrdur av fimm limum, danska stjórnin velur triggjar limir, landsstýrið tveir. Grunnurin setur nýggjan kapital í Sjóvinnubankan.

Tað ar danska bankaefirlitið, sum sló til. Sjóvinnubankin kom at hava hall, tá árið er av, os stórt, at egin kapitalurin var í vanda.

Nýggja skipanin mekrir, at tey, sum eiga partabrøv í Sjóvinnubankanum koma at missa pening. Eginpeningurin verður niðurskrifarður frá 98 milliónum til 15 milliónir.

úr Sosialinum 7. oktober í 1992

Í gjár vóru 27 ár síðani Sjóvinnubankin mundi farið á húsagang – men varð bjargaður við avtalu millum landsstýrið og dansku stjórnina. Í hesum sambandi endprenta vit geinar úr Sosialinum 7. oktober í 1992

Her eru dansku treytinar, sum danska stjórnin setti landsstýrinum í avtaluni frá 6. oktober í 1992, tá nýggjur partapeningur varð settur í Sjóvinnubankan

1992: Atli Dam, løgmaður:

Eitt val millum pest og kolera

AFTURHVARV: – Men einhvør kann ímynda sær, hvørjar avleiðingar tað hevði fingið fyri føroyska samfelagið, um ein av bankunum stongdi, segði Atli Dam, løgmaður, við útvarpið í gjár í sambandi við ta avtalu, sum er gjørd millum danskar myndugleikar og landsstýrið um at forða fyri, at Sjóvinnubankin stongdi

– Avtalan er neyðugt til tess at tryggja, at okkara banka- og fíggjarskipan ikki fór fullkomiliga av lagi, og tað er á tí grundarstöði din skal síggja avtaluna.

Atli Dam segði víðari við útvarpið, at hann er ikki nøgdur við alt í avtaluni, men hetta ar so tað, sum í eini knappari vend varð møguligt

at fáa upp at standa.

Avtalan hevur við sær, at bankaskipanin í Føroyum kann halda fram á fullkomiliga tryggjum støði.

Løgmaður visir á, at hóast treytir eru settar í avtaluni, so eru Føroyar so avghjørt ikki settar undir fyrisiting. Her er talan um viðurskifti í sambandi við fíggjarlógia,

sum landsstýrið fer at broyta umframt støðutakan til ein meira langtíðan lánipolitikki.

– Ein má tó siga, at bankaskipanin í Føroyum er sett undir ávísa fyrisiting, og harav fylgja nakrar avleiðingar fyri samlaða búskapin.

Talan er annars um, at spara umleið 150 milliónir krónur á fíggjarlógini. Løgmaður heldur ikki, at tað kunnu fremjast stórvegis fleiri skerjingar. Talan verður um eina kobinátión av fleiri inntøkum og ávísa skerjig.

Løgmaður sigur, at í mun til tað, sum varð lagt á borðið undir torføru samráðingunum í Keypmannahavn til tess at bjarga Sjóvinnubankanum, so er avtalan rættliliga smunandi øðrvísi.

– Men tað er greitt, at hetta var eit tval millum pest og kolera, og tað kann einhvør ímynda sær, hvat hevði hent við tí føroyska samfelagnum um ein av peningastovn-

Atli P. Dam var løgmaður í 1992

unum stongdi. Løgmaður heldur annars støðuna hjá vinnulívinum vera betri eftir

tað, sum nú er hent.

úr Sosialinum 7. oktober í 1992

Stjórar og sherry

AFTURHVARV:

– og sorg í Sjóvinnubankanum

Tað var einki lag á monnum, tá Sjóvinnubankin seinnapartin í gjár hevði stóra móttøku í sambadi við 60 ára føðingardagin. Og ætlaða veitslan verður neyvan nú...

Seinnipartin í gjár bjóðaði Sjóvinnubankin til móttøku í høvuðsdeildini í Havn, har hópin av fólki var samankomin.

Blandingin av fólki var tann vanligi – leiðandi fólki innan føroyskt vinnulív, fólki úr føroyska mentanarlívinum, stjórar, reiðarar, formenn og onnur, ið hava nakað at siga í samfelagnum.

Øll kundu fáa sær sherry og kransakøku, og til teirra, ið ikki njóta rúsdrekka, var eisini skonkt juice.

Lagð var einki serligt á fólki, og tað var uttan tað stóra hóvastákið, at menn tóku í hondina á hvørjum øðrum, stjóranum og nevndarlimum fyri at ynskja tillukku við tí runda degnum.

Heldur tvørturímóti var ein dapur stemningur innanveggja, og samferan minti meir aum eina sorgarløtu enn eina roynd at halda føðingardag. Ikki var har ólíkt at vera í einum servi.

Og helst verður tað eisini til móttøkuna seinnapartin í gjár, at føðingardagshaldið í mesta lagi fer at strekkja seg fyri fyrst.

– Vit høvdu ætlað at havt eina stóra veitslu leygarkvöldið í Badmintonhøllini fyri at halda 60 ára føðingardagin ordiliga. Men nú verður veitslan allarhelst útsett fyribils í hvussu er, sigur Edvard Heen í Sjóvinnubankanum. – Í øllum førum er tað ikki besti stemningurin fyri at halda veitslu just nú.

Hvussu fór at verða við veitsluni, skuldi avgerast í gjár, men hon verður helst ikki. At alt hetta skuldi henda just nu, kom skiliga sera dátt við hjá teimum í Sjóvinnubankanum, og tað var helst eingi, ið hevði roknað við einum slíkum føðingardegi.

úr Sosialinum 7. oktober í 1992

HELGI FOSSÁDAL, FOSSBANKIN:

Nú verður tað meira róligt

– Tað er sjálvandi harmiligt, alt hetta, ið nú hendi, men ein kann bert vóna, at tað kemur burtúr, at fólki aftur fær álit á føroyska peningamarknaðin, tí tað er so sanniliga tiltrøngt nú.

Órdini eigur stjórin í Fossbankanum, Helgi Fossádal.

Hann visir á, at verandi gongd ikki kundi hildið fram sum var, og at funna loysnin hóast alt man vera tann frægasta fyri at fáa loyst konsolideringstrupulleikarnar.

– Innskotid, ið nú kemur, bjargar støðuni nú, og vónandi verður hetta við til at skapa ta ró, ið má til á peningamarknaðinum, og sum øll hava brúk fyri, eftir at tað kanska hevur verið heldur ótrygt, sigur Fossbankastjórin.

Meðan nógvi fólk í gjár leitaði sær til hinar bankarnar ella ringdi og spurdi, hvørja lagnu teirra peningur nú fór at fáa, so var ikki tann stóri stormurin í Fossbankanum á tí økinum.

– Her hava verið einir tveir ella trýggir kundar og spurt, um peningur teirra er tryggur, sum hann stendur her. Tað er alt, sigur Helgi Fossádal.

hj.